

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 5

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ I. PRADZIEJE I NAJDAWNIEJSZE CYWILIZACJE						
1. Najdawniejsze dzieje człowieka Zagadnienia 1. Człowiek rozumny. 2. Życie człowieka w okresie paleolitu. 3. Rewolucja neolityczna i zmiany w życiu człowieka. 4. Pierwsi rzemieślnicy i kupcy.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek; opisuje życie ludzi przed rewolucją neolityczną i po niej; rozumie pojęcia: wędrowny i osiadły tryb życia oraz potrafi je wyjaśnić 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: neolit, paleolit, rewolucja neolityczna 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, dlaczego pierwsi ludzie prowadzili najpierw wędrowny, a później osiadły tryb życia; wie, dlaczego pojawili się kupcy i rzemieślnicy 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ rewolucji neolitycznej na zmiany w życiu ludzi na różnych płaszczyznach 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ warunków geograficznych na życie ludzi i zmiany w nim zachodzące 	I. 1)
2. Mezopotamia – narodziny pierwszej cywilizacji Zagadnienia 1. Nowe surowce i nowe narzędzia. 2. Warunki geograficzne Mezopotamii i ich wpływ na życie ludzi. 3. Powstanie państw w Mezopotamii. 4. Religia i osiągnięcia Mezopotamii.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Mezopotamię; wymienia trzy osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii; wie, kim był Hammurabi, i zna założenia jego kodeksu; wymienia surowce, z których zaczęto wyrabiać narzędzia 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie nowych surowców, z których wykonywano narzędzia; zna najważniejsze rzeki Mezopotamii; rozumie znaczenie słów: politeizm i kodeks 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie wylewów rzek dla rozwoju rolnictwa; omawia religię politeistyczną; uzasadnia nazwę – Żyzny Półksiężyc 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia okoliczności, które wpłynęły na powstanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie wynależenia pisma dla funkcjonowania państwa; wskazuje konsekwencje wynależenia koła 	I. 2) 3) 5)
3. Starożytny Egipt Zagadnienia 1. Warunki geograficzne starożytnego Egiptu i ich wpływ na życie mieszkańców. 2. Faraon i jego władza.	<ul style="list-style-type: none"> wie, nad jaką rzeką leży Egipt; rozumie pojęcia: faraon i hieroglify; rozumie pojęcia: politeizm, piramida, sarkofag, mumia; 	<ul style="list-style-type: none"> wie, dlaczego wylewy Nilu miały wpływ na plony; wie, czym zajmowali się: faraon, pisarze, rzemieślnicy, kupcy, kapłani; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Egipt był nazywany darem Nilu; rozumie pojęcie monarcha despotyczna; 	<ul style="list-style-type: none"> omawia władzę faraona; rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania państwa; rozumie znaczenie wynalazków Egipcjan 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje Egipt z Mezopotamią pod względem wpływu warunków geograficznych na życie mieszkańców; 	I. 2) 3) 4) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
3. Społeczeństwo Egiptu. 4. Pismo egipskie. 5. Bogowie egipscy. 6. Grobowce faraonów. 7. Osiągnięcia Egipcjan.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia trzy osiągnięcia Egipcjan 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bogów egipskich 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki 		<ul style="list-style-type: none"> porównuje wynalazki poznanych cywilizacji 	
4. Starożytny Izrael Zagadnienia 1. Warunki geograficzne Izraela. 2. Judaizm i jego zasady. 3. Najważniejsze postacie z historii Izraela.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Palestynę; rozumie pojęcia: dekalog, judaizm; wie, w kogo wierzyli Żydzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: monoteizm, Jahwe; podaje cechy judaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na związek warunków geograficznych z zajęciami mieszkańców Palestyny; wskazuje najważniejsze postacie z historii Izraela i wiąże je z wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wędrówki i niewolę Żydów 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje cechy judaizmu i chrześcijaństwa, dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie 	I. 2) 3) 5)
5. Starożytne Indie i Chiny Zagadnienia 1. Dolina Indusu i jej mieszkańcy. 2. Osiągnięcia mieszkańców starożytnych Indii. 3. Powstanie Chin – wpływ warunków geograficznych na życie mieszkańców. 4. Osiągnięcia starożytnych Chin.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejsca powstania cywilizacji w Azji; wymienia po jednym osiągnięciu każdej z tych cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia osiągnięcia pierwszych cywilizacji w Azji 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ warunków geograficznych na powstanie cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie chińskich wynalazków 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wynalazki, które zostały przeniesione z Azji do Europy 	I. 2) 5)
6. Lekcja powtórzeniowa. Pierwsze cywilizacje Zagadnienia 1. Powstanie i osiągnięcia pierwszych cywilizacji.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje położenie poznanych cywilizacji na mapie; potrafi podać co najmniej jedną informację na ich temat 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zajęcia mieszkańców poznanych państw; wskazuje przykłady politeizmu i monoteizmu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ warunków geograficznych na życie codzienne ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje osiągnięcia omówionych cywilizacji, potrafi je przyporządkować do danego obszaru, dostrzega ich wpływ na zachodzące zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ osiągnięć na zachodzące zmiany; potrafi dostrzec różnice między cywilizacjami w różnych dziedzinach życia 	I. 1) 2) 3) 4) 5)
Sprawdzian 1. Pierwsze cywilizacje						

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ II. STAROŻYTNA GRECJA						
7. Cywilizacja starożytnych Greków Zagadnienia 1. Warunki geograficzne i ich wpływ na życie mieszkańców. 2. Miasta-państwa. 3. Kolonizacja grecka.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie starożytną Grecję; rozumie pojęcie polis; wymienia zajęcia Greków 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Hellada, Hellenowie, akropol, agora, kolonia 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i omawia wpływ warunków geograficznych na zajęcia i sposób życia starożytnych Greków 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny powstawania polis; rozumie przyczyny kolonizacji greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny wpływów greckich w basenie Morza Śródziemnego 	I. 2) 3)
8. W demokratycznych Atenach Zagadnienia 1. Demokracja. 2. Zgromadzenie ludowe, urzędnicy ateńscy. 3. Społeczeństwo Aten.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie demokracja 	<ul style="list-style-type: none"> omawia demokrację jako sposób sprawowania rządów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia urzędników ateńskich oraz ich kompetencje 	<ul style="list-style-type: none"> omawia różnice w zadaniach kobiet i mężczyzn oraz obywateli i cudzoziemców 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje współczesną demokrację z demokracją ateńską 	I. 3) 4)
9. Wierzenia starożytnych Greków Zagadnienia 1. Mitologia grecka. 2. Bogowie greccy. 3. Formy oddawania czci bogom.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie politeizmu w odniesieniu do wierzeń Greków; wie, gdzie była siedziba bogów greckich; zna co najmniej jednego boga greckiego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejszych bogów greckich: Zeusa, Posejdona, Hades, Atenę, Afrodytę, Herę, Apolla; opisuje wygląd bogów 	<ul style="list-style-type: none"> zna sposoby oddawania czci bogom 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim był Homer; wie, kim byli herosi 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać znaczenie religii jako czynnika jednoczącego Greków 	I. 3)
10. W teatrze i na igrzyskach Zagadnienia 1. Gimnazjony. 2. Igrzyska olimpijskie. 3. Powstanie teatru. 4. Tragedie i komedie.	<ul style="list-style-type: none"> wie, gdzie odbywały się igrzyska; wie, jak wyglądał teatr grecki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje dyscypliny sportowe, które były uprawiane w czasie igrzysk; wie, jak wyglądała praca i stroje aktorów; wie, jaka była geneza teatru 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie sportu w codziennym życiu Greków; wie, w jaki sposób nagradzano zwycięzców na igrzyskach 	<ul style="list-style-type: none"> wie, czym różni się tragedia od komedii; wymienia twórców tragedii i komedii 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego igrzyska i teatr były czynnikami integrującymi Greków 	I. 3) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
11. Uczni, pisarze, artyści Zagadnienia 1. Filozofia grecka. 2. Literatura. 3. Architektura i rzeźba.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać budynek wzniesiony przez Greków; rozumie pojęcie filozofia; wie, jak wyglądało pismo greckie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie pisma dla rozwoju nauki; wymienia greckich filozofów; wskazuje nauki, które rozwinęły się w Grecji 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela porządki architektoniczne; wie, czym zajmowali się filozofowie; zna dokonania Homera 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje osiągnięcia Greków z osiągnięciami dotychczas poznanych cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega integrujący charakter sztuki i nauki greckiej 	I. 2) 3) 5)
12. Lekcja powtórzeniowa. Starożytna Grecja Zagadnienia 1. Położenie geograficzne i jego konsekwencje dla funkcjonowania Hellady. 2. Osiągnięcia starożytnych Greków. 3. Wierzenia greckie.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać Grecję na mapie; wymienia, co najmniej trzy osiągnięcia Greków w różnych dziedzinach życia 	<ul style="list-style-type: none"> zna zajęcia Greków; wymienia rodzaje nauk, które rozwinęły się w Grecji 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jaki był wpływ warunków geograficznych na zajęcia Greków; rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania polis i rozwoju nauki 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ warunków geograficznych na powstawanie polis; wskazuje czynniki integrujące greckie polis 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega, czym różni się demokracja ateńska od demokracji współczesnej 	I. 2) 3) 4) 5)
Sprawdzian 2. Starożytna Grecja						
DZIAŁ III. STAROŻYTNY RZYM						
13. Rzym – od królestwa do republiki Zagadnienia 1. Powstanie Rzymu. 2. Rzym w okresie królewskim. 3. Rzym jako republika. 4. Urzędy rzymskie.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać Rzym na mapie; zna pojęcie republika 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy Rzym stał się republiką; zna zasady funkcjonowania republiki; wymienia rzymskie urzędy; wie, jak byli ubrani urzędnicy rzymscy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kompetencje urzędników rzymskich 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje republikę rzymską z demokracją ateńską 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny walk plebejuszy z patrycjuszami 	I. 2) 3) 4)
14. Imperium Rzymskie Zagadnienia 1. Podboje Rzymu. 2. Romanizacja prowincji. 3. Niewolnicy.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi pokazać Imperium Rzymskie na mapie; wie skąd się brali niewolnicy; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie romanizacja; wie, kim był Gajusz Juliusz Cezar; 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny rzymskich podbojów; wie, jaki był wpływ Rzymian na podbite prowincje 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, dlaczego doszło do upadku republiki; 	<ul style="list-style-type: none"> omawia różnice między republiką a cesarstwem 	I. 2) 3) 4)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
4. Upadek republiki. 5. Narodziny cesarstwa.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie cesarstwo 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy upadła republika; omawia położenie niewolników 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o edukacji rzymskiej; wymienia rzymskich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje efekty podbojów rzymskich i upadku republiki 		
15. Cywilizacja starożytnego Rzymu Zagadnienia <ol style="list-style-type: none"> Wpływ Greków na kulturę rzymską. Romanizacja prowincji. Religia Rzymian. Osiągnięcia w budownictwie. Literatura i prawo rzymskie. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: akwedukt, tuk triumfalny, gladiator; omawia religię Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bogów rzymskich; wskazuje osiągnięcia Rzymian w budownictwie; potrafi wyjaśnić powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.” 		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ Greków na kulturę rzymską; uzasadnia, że państwo rzymskie było krajem wielu religii 	<ul style="list-style-type: none"> dostrega wpływ osiągnięć Rzymian na współczesny świat 	I. 3) 5)
16. Powstanie chrześcijaństwa i schytek starożytności Zagadnienia <ol style="list-style-type: none"> Powstanie i rozwój chrześcijaństwa. Prześladowanie chrześcijan w państwie rzymskim. Chrześcijaństwo religią panującą. Upadek Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie. 	<ul style="list-style-type: none"> zna datę upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie; wie, gdzie i kiedy narodziło się chrześcijaństwo; wie, kim był Jezus Chrystus; rozumie pojęcie chrześcijaństwo 	<ul style="list-style-type: none"> omawia założenia chrześcijaństwa; wie, jak wyglądało życie pierwszych chrześcijan; omawia rozwój chrześcijaństwa; rozumie pojęcia: barbarzyńcy, tolerancja religijna 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny prześladowań chrześcijan; wskazuje przyczyny słabości Imperium Rzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny rozwoju chrześcijaństwa 	I. 3) 5)
17. Lekcja powtórzeniowa. Starożytny Rzym Zagadnienia <ol style="list-style-type: none"> Formy sprawowania władzy. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać na mapie Rzym; wymienia różne formy sprawowania władzy; 	<ul style="list-style-type: none"> umieścawia w czasie powstanie i upadek Rzymu; opisuje różne formy ustroju; 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje życie pierwszych chrześcijan; opisuje rzymską edukację 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje różne formy ustroju; przedstawia przyczyny i skutki podbojów rzymskich 	<ul style="list-style-type: none"> dostrega wpływy greckie na kulturę rzymską 	I. 2) 3) 4) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
2. Osiągnięcia Rzymian. 3. Religie w Imperium Rzymskim.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli Jezus Chrystus, Gajusz Juliusz Cezar, Oktawian August, wie, kiedy upadło Cesarstwo Rzymskie na Zachodzie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia osiągnięcia Rzymian w różnych dziedzinach 				
Sprawdzian 3. Starożytny Rzym						
DZIAŁ IV. POZĄTKI ŚREDNIOWIECZA						
18. Bizancjum Zagadnienia 1. Cesarstwo na wschodzie. 2. Justynian Wielki. 3. Sztuka bizantyjska. 4. Schizma wschodnia.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Bizancjum na mapie; rozumie pojęcia: cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia; wie, jak wygląda mozaika 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia działania cesarza Justyniana; wskazuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i architektury; zna konsekwencje schizmy wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między cesarstwem wschodnim a zachodnim; rozumie znaczenie Bizancjum dla zachowania dorobku starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> podaje argumenty uzasadniające przydomek cesarza Justyniana; wskazuje działania, które miały pomóc w odbudowaniu cesarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> omawia współczesne konsekwencje schizmy wschodniej 	II. 2), III. 3)
19. Powstanie cywilizacji islamu Zagadnienia 1. Powstanie islamu. 2. Złożenia islamu. 3. Podboje Arabów. 4. Osiągnięcia Arabów.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Półwysep Arabski; wie, kim był Mahomet; rozumie pojęcia: islam, Koran, muzułmanin, arabeska; wie, w którym wieku powstał islam 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia założenia islamu; wskazuje ziemie podbite przez Arabów; rozumie znaczenie roku 622 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia filary islamu; omawia politykę Arabów na podbitych terenach 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, jakie znaczenie mieli Arabowie w przekazaniu potomnym dorobku starożytnych Greków 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie handlu i wojen arabskich dla rozprzestrzeniania się osiągnięć innych kultur 	II. 1)
20. Państwo karolińskie Zagadnienia 1. Państwa germańskie. 2. Państwo Franków. 3. Państwo Karola Wielkiego, renesans karoliński. 4. Podział państwa Karola.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim był Karol Wielki; zna daty: 800 r., 843 r. 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy Frankowie przyjęli chrzest; wie, kim był Chlodwig; wie, co zmienił traktat w Verdun 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany wprowadzone przez Karola Wielkiego w zakresie kultury i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie przyjęcia chrztu przez Franków; rozumie, dlaczego Karolowi nadano przydomek Wielki 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, dlaczego upadek Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie zmienił Europę; rozumie znaczenie zmian, które zaszły dzięki reformom Karola Wielkiego 	III. 1)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
21. Nowe państwa na zachodzie Europy Zagadnienia 1. Nowe państwa w Europie. 2. Niemcy za Ottona I 3. Wikingowie i ich podboje.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które powstały po traktacie w Verdun; wie, kto został cesarzem w 962 r.; wie, kim byli wikingowie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje władzę króla we wczesnym średniowieczu; potrafi wskazać na mapie podboje wikingów i państwa, które powstały po traktacie w Verdun; wymienia języki, które wykształciły się w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny najazdów wikingów na Europę 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie koronacji Ottona I na cesarza 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny osłabienia władzy królewskiej we wczesnym średniowieczu 	III. 2)
22. Słowiańszczyzna Zagadnienia 1. Osiedlanie się Słowian. 2. Życie codzienne Słowian. 3. Powstanie pierwszych państw w Europie Środkowej. 4. Organizacja państw słowiańskich. 5. Dwa kręgi słowiańszczyzny.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wymienić państwa słowiańskie; wie, jak żyli pierwsi Słowianie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia organizację państw słowiańskich 	<ul style="list-style-type: none"> wie, w jaki sposób chrystianizowano plemiona słowiańskie; rozumie pojęcie cyrylica i dostrzega znaczenie pisma dla rozwoju chrześcijaństwa w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> wie, dlaczego Cyryla i Metodego nazywano apostołami Słowian; rozumie i omawia różnice spowodowane przyjęciem chrztu ze wschodu i zachodu Europy 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega współczesne skutki przyjmowania chrztu przez Słowian z Rzymu lub Bizancjum 	III. 2)
23. Lekcja powtórzeniowa. Początki średniowiecza Zagadnienia 1. Bizancjum. 2. Islam. 3. Nowe państwa europejskie. 4. Chrystianizacja Europy.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wymienić państwa powstałe w okresie wczesnego średniowiecza oraz wskazać je na mapie; wie, które z tych państw najszybciej przyjęły chrześcijaństwo; wie, kim był Karol Wielki 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje życie Słowian; wie, kim byli Otton I, Justynian Wielki, Mahomet, oraz zna ich dokonania; zna zasady islamu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie pisma dla rozwoju chrześcijaństwa; rozumie pojęcie schizma wschodnia; rozumie znaczenie powstania islamu i zmian, które wiązały się z wprowadzeniem tej religii 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny i skutki przyjmowania chrześcijaństwa 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega, że czas średniowiecza to czas budowania Europy; rozumie wpływ chrześcijaństwa na budowę Europy 	II. 1) 2), III. 1) 2) 3)
Sprawdzian 4. Początki średniowiecza						

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
dział. V. SPOŁECZEŃSTWO, WŁADZA I KULTURA ŚREDNIOWIECZNEJ EUROPY						
24. Rycerstwo i system lenny Zagadnienia 1. System lenny 2. Zamek ośrodkiem władzy. 3. Od paiza do rycerza. 4. Kultura rycerska.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto mógł zostać rycerzem, przedstawia zadania rycerza; opowiada, na czym polegał system lenny 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia drogę od paiza do rycerza oraz zadania związane z poszczególnymi stopniami; rozumie pojęcia: wasal, senior, lenno; opowiada o zamku i jego roli jako siedziby możnawładcy 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie immunitet; opowiada o ceremonii nadawania lenna; wie, na czym polegała kultura rycerska 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny i skutki powstania systemu lennego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę króla w systemie lennym; rozumie, jaki wpływ miał system lenny na pozycję króla i sytuację wewnętrzną w państwie 	IV. 1) 3)
25. Średniowieczna wieś Zagadnienia 1. Życie codzienne na wsi. 2. Pan i poddani. 3. Osadnictwo. 4. Zmiany w rolnictwie.	<ul style="list-style-type: none"> wie jak wyglądało życie na wsi średniowiecznej; dostrzega różnice między panem a poddanymi 	<ul style="list-style-type: none"> zna narzędzia używane do pracy na roli w okresie średniowiecza; wie, na czym polegało osadnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obowiązki chłopów i pana; wskazuje nowe sposoby uprawiania ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie osadnictwa dla właściciela ziemi; rozumie znaczenie pogody dla życia na wsi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ nowych metod uprawiania ziemi i nowych narzędzi na życie mieszkańców wsi 	IV. 1) 2)
26. Średniowieczne miasto Zagadnienia 1. Odrodzenie miast. 2. Lokacja miast i ich wygląd. 3. Funkcje miast. 4. Mieszkańcy miast i ich zajęcia.	<ul style="list-style-type: none"> wie, czym zajmowali się mieszkańcy miast; potrafi opisać wygląd średniowiecznego miasta 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jakie grupy społeczne mieszkały w średniowiecznych miastach; rozumie pojęcia: cech, mistrz, czeladnik; wymienia funkcje miast 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o procesie lokowania miasta i jego cechach; rozumie, jakie znaczenie miały cechy 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, dlaczego właściciele ziemi dążyli do lokowania miast; opisuje samorząd miasta w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podobieństwa i różnice między miastem współczesnym a średniowiecznym 	IV. 1) 2) 3)
27. Kościół i kultura na zachodzie Europy Zagadnienia 1. Powstanie i rola zakonów. 2. Uniwersytety. 3. Style architektoniczne w średniowieczu.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia style architektoniczne średniowiecza; wie, co się działo na uniwersytecie; wie, czym się zajmowali zakonicy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady średniowiecznych zakonów; wie, gdzie powstał pierwszy zakon, zna jego założyciela; rozumie zasadę „Modl się i pracuj” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najstarsze uniwersytety; rozumie rolę uniwersytetu; wie, czym zajmowali się dominikanie i franciszkanie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ duchowieństwa i chrześcijaństwa na życie w średnio-wiecznej Europie 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje rolę zakonów w średniowieczu i we współczesności 	IV. 3) 4)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
28. Spór cesarstwa z papieżem Zagadnienia 1. Upadek znaczenia papieża. 2. Program reform. 3. Spór między Henrykiem IV a Grzegorzem VII. 4. Konkordat w Wormacji.	<ul style="list-style-type: none"> wie, czego dotyczył spór między papieżem a cesarzem 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli: Henryk IV i Grzegorz VII; rozumie pojęcie konkordat w ormacji; opowiada o etapach sporu między papieżem a cesarzem; wymienia założenia reformy kościoła zaproponowane przez klasztor benedyktyński 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie określenie „pójść do Kanossy” i zna jego genezę 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny sporu między papieżem a cesarstwem; rozumie przyczyny zmian zaproponowanych przez klasztor benedyktyński 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie konkordatu w Wormacji dla stosunków między Kościołem a państwami średniowiecznej Europy 	III. 3)
29. Wyprawy krzyżowe Zagadnienia 1. Przyczyny krucjat. 2. Synod w Clermont i pierwsza krucjata. 3. Państwa krzyżowców i zakony rycerskie. 4. Zakończenie krucjat.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: krucjata, wyprawa krzyżowa; wie, czym zajmowały się zakony rycerskie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie trasy wypraw krzyżowych i miejsca powstawania państw krzyżowców; wymienia zakony rycerskie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wypraw krzyżowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ wartości uznawanych w średniowieczu za ważne na powstanie ruchu krucjatowego; wskazuje skutki wypraw krzyżowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny zakończenia krucjat 	III. 4)
30. Lekcja powtórzona. Władza, społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy Zagadnienia 1. Społeczeństwo średniowiecznej Europy. 2. Konflikty średniowiecznego świata.	<ul style="list-style-type: none"> opisuje życie chłopów, rycerza, mieszczanina, duchownego w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia style architektoniczne średniowiecza i potrafi je rozpoznać 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega wpływ systemu lennego na funkcjonowanie wsi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zmiany zachodzące na wsi, rozumie ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie rolę chrześcijaństwa w kształtowaniu się średniowiecznej Europy 	III. 3) 4), IV. 1) 2) 3) 4)
Sprawdzian 5. Władza, społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy						

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ VI. POLSKA PIERWSZYCH PIASTÓW						
31. Narodziny państwa polskiego Zagadnienia 1. Słowianie na ziemiach dzisiejszej Polski. 2. Podboje Mieszka I. 3. Przyjęcie chrztu. 4. Budowa państwa przez Mieszka I.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim był Mieszko I; wie, kiedy Polska przyjęła chrzest 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia największe plemiona zamieszkujące ziemię polską; opowiada o tworzeniu państwa polskiego; opowiada o przyjęciu chrztu 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy była bitwa pod Cedynią; rozumie znaczenie podbojów dla tworzenia państwa Mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny i skutki przyjęcia chrześcijaństwa 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zmiany spowodowane przez chrzest w kontekście międzynarodowego położenia Polski 	V.1) 2)
32. Panowanie Bolesława Chrobrego Zagadnienia 1. Misja biskupa Wojciecha. 2. Utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie. 3. Zjazd gnieźnieński. 4. Wojny Bolesława Chrobrego. 5. Koronacja Bolesława Chrobrego.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto był następcą Mieszka I; wie, kim był św. Wojciech; wie, w którym roku Bolesław Chrobry został królem i kiedy był zjazd w Gnieźnie 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto i kiedy brał udział w zjeździe gnieźnieńskim; opowiada o misji biskupa Wojciecha; wie, z kim Bolesław Chrobry toczył wojny i zna rezultat tych wojen 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie powołania pierwszego arcybiskupstwa na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, jak koronacja wpłynęła na sytuację Polski w Europie 	V.3)
33. Upadek i odbudowa państwa pierwszych Piastów Zagadnienia 1. Rządy Mieszka II. 2. Kryzys monarchii. 3. Kazimierz Odnowiciel i jego działania. 4. Bolesław Śmiały i biskup Stanisław.	<ul style="list-style-type: none"> wie, jaka dynastia sprawowała rządę w średniowiecznej Polsce; wie, kim byli Mieszko II, Bolesław Śmiały, Kazimierz Odnowiciel 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia problemy Polski w I połowie XI w. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny problemów Polski w XI w.; wskazuje działania mające na celu poprawę sytuacji Polski podejmowane przez kolejnych władców 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny problemów wewnętrznych państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje skutki koronacji Bolesława Śmiałego i zamordowania biskupa Stanisława 	V.3) 4)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
34. Panowanie Bolesława Krzywoustego Zagadnienia 1. Władysław Herman i jego rządy. 2. Bolesław Krzywousty i konflikt ze Zbigniewem. 3. Rządy Bolesława Krzywoustego. 4. Testament Bolesława Krzywoustego i jego konsekwencje.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto i kiedy podzielił Polskę na dzielnice; wskazuje na mapie Polskę w XII w. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia władców Polski – Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego; wie, na czym polegał konflikt Bolesława i Zbigniewa 	<ul style="list-style-type: none"> wie, dlaczego obrona Głogowa przeszła do legendy; omawia działania Bolesława Krzywoustego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki testamentu Bolesława Krzywoustego; rozumie znaczenie konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie podboju Pomorza 	V. 5)
35. Społeczeństwo Polski pierwszych Piastów Zagadnienia 1. Życie na wsi i w mieście. 2. Powinności – daniny i postugi. 3. Wojowie. 4. Duchowieństwo.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia grupy społeczne w Polsce średniowiecznej; wie, jakie były zajęcia wojów; zna pojęcia: możnowładca, wojowie, duchowieństwo 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje życie na wsi, w mieście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice występujące między poszczególnymi stanami 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega wpływ chrześcijaństwa na funkcjonowanie państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, jakie znaczenie miały powinności poszczególnych grup społecznych dla funkcjonowania państwa 	V. 6)
36. Lekcja powtórzeniowa. Polska pierwszych Piastów Zagadnienia 1. Powstanie państwa polskiego. 2. Społeczeństwo polskie w okresie wczesnopiastowskim.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwo pierwszych Piastów; wymienia władców z dynastii Piastów; wie, co się wydarzyło w 966 r., 1000 r., 1025 r., 1138 r. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia działania pierwszych władców z dynastii Piastów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje grupy społeczne zamieszkujące ziemię polską, omawia ich zajęcia 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i wymienia przyczyny oraz skutki przyjęcia chrztu, zjazdu w Gnieźnie, pierwszej koronacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, jaki wpływ miało przyjęcie chrześcijaństwa na zmiany w różnych dziedzinach życia w Polsce 	V. 1) 2) 3) 4) 5) 6)
Sprawdzian 6. Polska pierwszych Piastów						

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ VII. POLSKA DZIELNICOWA I ZJEDNOCZONA						
37. Rozbicie dzielnicowe Zagadnienia 1. Polska dzielnicowa. 2. Sąsiedzi Polski dzielnicowej. 3. Sprowadzenie Krzyżaków do Polski. 4. Najazd Mongołów.	<ul style="list-style-type: none"> wie, co oznaczał podział Polski na dzielnice; rozumie pojęcia: Krzyżacy, Mongołowie 	<ul style="list-style-type: none"> zna sąsiadów Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; wie, z kim walczyli Polacy w okresie rozbicia dzielnicowego, i zna efekty tych walk 	<ul style="list-style-type: none"> wie, w jaki sposób układały się stosunki z sąsiadami Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; opisuje proces budowania państwa krzyżackiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje skutki stosunków Polski z sąsiadami; omawia przyczyny zaproszenia Krzyżaków do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego na różnych płaszczyznach 	VI. 1) 2) 3)
38. Społeczeństwo i gospodarka Polski dzielnicowej Zagadnienia 1. Wieś w średniowieczu. 2. Kolonizacja na prawie niemieckim. 3. Powstanie stanów.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia stany w społeczeństwie polskim; wie, na czym polegała kolonizacja; zna pojęcie trójpolówka 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o procesie kolonizacji na prawie niemieckim; wymienia zajęcia różnych stanów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie zmian w rolnictwie dla życia ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie kolonizacji dla rozwoju gospodarczego; wskazuje, w jaki sposób kształtował się samorząd na wsi, a jak w mieście 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, w jaki sposób kształtowały się poszczególne grupy społeczne w Polsce 	VI. 4)
39. Odbudowa Królestwa Polskiego Zagadnienia 1. Zwolennicy zjednoczenia. 2. Przemysł II królem Polski. 3. Koronacja Wacława II na króla polskiego. 4. Zjednoczenie ziem polskich przez Władysława Łokietka. 5. Konflikt Polski z Krzyżakami.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto i kiedy zjednoczył ziemie polskie; wie, jakie ziemie Polska utraciła na rzecz Krzyżaków 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolejnych władców Polski; wie, kiedy Polska utraciła Pomorze Gdańskie; wskazuje wydarzenie uznawane za zakończenie rozbicia dzielnicowego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny zjednoczenia ziem polskich, rozumie znaczenie utraty Pomorza; opowiada o próbach odzyskania utraconych ziem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rolę Kościoła w zjednoczeniu ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie zjednoczenia ziem polskich dla zmiany położenia między-narodowego Polski 	VI. 2) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
40. Polska Kazimierza Wielkiego Zagadnienia 1. Problemy Polski po przejęciu władzy przez Kazimierza Wielkiego. 2. Pokój z Czechami i Krzyżakami. 3. Działania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie gospodarki, obronności, prawodawstwa. 4. Utworzenie Akademii Krakowskiej.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów; rozumie powiędzenie „Zastał Polskę drewnianą, a zostawił muirowaną.” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia działania Kazimierza Wielkiego w różnych dziedzinach; wie, kiedy została utworzona Akademia Krakowska 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie powołania Akademii Krakowskiej; omawia, w jaki sposób Kazimierz Wielki rozwiązał problemy z Czechami i Krzyżakami 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie pokoju z Krzyżakami i Czechami dla Polski 		VII. 1) 2)
41. Polska w unii z Węgrami i Litwą Zagadnienia 1. Unia z Węgrami. 2. Ludwik Węgierski i Jadwiga na tronie polskim. 3. Unia personalna z Litwą. 4. Wielka wojna z zakonem.	<ul style="list-style-type: none"> wie, z kim Polska zawarła unie w XIV w.; wie, kim byli: Jadwiga i Władysław Jagiełło; wie, jaki był rezultat bitwy pod Grunwaldem, wie, kto w niej walczył; zna nazwę dynastii, która rządziła Polską od 1385 roku 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o zawarciu unii Polski z Węgrami i Litwą; opowiada o chrzcie Litwy i tzw. wielkiej wojnie z Krzyżakami; wie, dlaczego doszło do wojny z Krzyżakami w 1409 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny zawarcia przez Polskę unii z Litwą; wie, dlaczego doszło do wielkiej wojny z Krzyżakami; zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie przywileju koszyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem unii 	VII. 3) 4) 5) 6)
42. Jagiellonowie w Europie Środkowej Zagadnienia 1. Druga unia Polski i Węgier. 2. Wojna trzynastoletnia. 3. Jagiellonowie w Czechach i na Węgrzech.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli: Władysław Warneńczyk, Kazimierz Jagiellończyk; wie, kiedy Polska odzyskała Pomorze Gdańskie 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jakie były efekty drugiego pokoju toruńskiego; zna powody rozpadu unii polsko-węgierskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wojnie trzynastoletniej; wie, w których państwach zasiadali na tronach władcy z dynastii Jagiellonów; zna cele i efekty działania Związku Pruskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie odzyskania Gdańska dla Polski 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny wzrostu potęgi Jagiellonów 	VII. 5) 6)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
43. Monarchia stanowa w Polsce Zagadnienia 1. Powstanie monarchii stanowych. 2. Monarchia stanowa w Polsce. 3. Powstanie szlachty. 4. Przywileje szlacheckie. 5. Działalność sejmu.	<ul style="list-style-type: none"> wie, z jakich izb składał się sejm i kto w nim zasiadał; rozumie pojęcie szlachta 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja; wie, na czym polegała monarchia stanowa 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy zebrał się pierwszy polski sejm; opowiada o kształtowaniu się monarchii stanowej; opowiada o powstawaniu przywilejów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie okoliczności nadawania przywilejów, wskazuje ich konsekwencje; wymienia treść przywilejów nadanych szlachcie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcjonowanie monarchii stanowej, dostrzega różnice między monarchią stanową a patrymonialną 	VII. 7)
44. Lekcja powtórzeniowa. Polska zjednoczona i dzielnicowa Zagadnienia 1. Zjednoczenie państwa polskiego. 2. Jagiellonowie na tronie polskim. 3. Unie Polski.	<ul style="list-style-type: none"> wie, kiedy Polska została zjednoczona; wie, kim byli: Władysław Łokietek, Jadwiga, Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Polskę na mapie; wskazuje na mapie państwa, z którymi Polska weszła w unie personalne 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie zawierania unii i zjednoczenia Polski 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny i skutki: zjednoczenia ziem polskich, unii personalnych, wojny trzynastoletniej, nadawania przywilejów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem zawieranych unii, zjednoczenia, nadawania przywilejów 	VI. 1) 2) 3) 4) 5), VII. 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7)
Sprawdzian 7. Polska zjednoczona i dzielnicowa						